Tunne huominen.
All for the future.
XAMK

Tunne huominen.
All for the future.
XAMK

Etelä-Savon ruokaklusteri infotilaisuus

Ke 2.2.2022, klo 10 – 11

Ti 8.2.2022 klo 17.30 - 18.0

Maakunnan omaehtoisen kehittämisen määräraha

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu
South-Eastern Finland University of Applied Sciences
www.xamk.fi

Miksi tämä infotilaisuus?

- Etelä-Savon ruoka-alan kilpailukykyä ja näkyvyyttä halutaan lisätä eurooppalaisella klusteritoiminnalla kokoaan suuremmaksi ja älykkäämmäksi.
- Tämä tilaisuuden tarkoituksena on levittää tietoa **yrityksille, jotka ovat kiinnostuneita klusteritoiminnan käynnistämisestä** Etelä-Savossa
  - yhteistyö Ekoneum ry:n ympärille ryhmittyneiden TKI-toimijoiden kanssa
- Alkuvaiheeseen tarvitaan vähintään yhdeksän klusteritoiminnan suunnitteluun osallistuvaa **yritysperustajajäsentä**.

Ohjelma ke 2.2.2022, klo 10 - 11

Tervetuloa

Klusterit - Etelä-Savon maakunnan näkökulma

- Riikka Tanskanen, vs. Elinkeinojohtaja Etelä-Savon maakuntaliitto

Ruokaklusteri Etelä-Savoon: miksi ja miten?

- Teija Rautiainen, tutkimuspäällikkö, Xamk

Keskustelua ja kysymyksiä

Klusterit - Etelä-Savon maakunnan näkökulma

Riikka Tanskanen,
vs. elinkeinopäällikkö
Etelä-Savon maakuntaliitto

Etelä-Savon älykkään erikoistumisen strategia 2022 - 2027

Etelä-Savon maakuntaohjelma 2022 – 2025

UUDISTUVAT ELINKEINOT JA TKI-TOIMINTA

Kilpailukykyiset yritykset, innovatiivinen TKI-toiminta ja vihreä kasvu, osaava työvoima

- Monipuoliset, alueen kehitystä ja työelämää tukevat koulutus- ja tki-mahdollisuudet sekä osaamistarpeiden ennakointi yritysten ja yhteiskunnan tarpeisiin
- Metsä, Ruoka, Vesi – vahvat klusterit ja TKI-alustat, yritysten liiketoimintaosaaminen, digitaalisuus
- Kiertotalous ja uudet vähähiiliset energiaratkaisut
- Uudet puupohjaiset tuotteet ja puunjalostuksen prosessiteknologiat, puurakentaminen
- Kestävät vähähiiliset ruokajärjestelmät, jatkojalostus ja brändäys, luomu
- Saimaa kehitysalustana – yhdessä lisää bisnestä ja hyvinvointia
- Puhtaan veden teknologiat, vesikiertotalous ja vesiliiketoiminta

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteinen tavoite

East & North FINLAND
Itä- & Pohjois-SUOMI

ITÄ- JA POHJOIS-SUOMEN ELINKEINOT MURROKSESSA

usivu | Ajankohtaista | Älykäs Itä- ja Pohjois-Suomi | Maakunnat | Klusterit

Mikä klusteri on?

- **Klusteri** on tietyllä alueella toimivien yritysten, TKI- ja julkisten toimijoiden ryhmittymä/verkosto. Klusterilla on riittävä mittakaava kehittääkseen edelleen mm. erikoisosaamista, palveluja ja taitoja.
- Klustereita luonnehditaan myös **toisiinsa liittyvien toimialojen ja osaamisen alueellisiksi ekosysteemeiksi,** joihin liittyy laajasti toimialojen välisiä keskinäisiä riippuvuuksia.
  - *Ks. ECCP "What is a cluster?" https://clustercollaboration.eu/cluster-definitions*
- Klusteritoiminta on osa EU:n teollisuus- ja innovaatiopolitiikkaa, jota **kannustetaan erilaisin kehittämisvälinein** (rahoitus, verkostot, osaamisresurssit)
- Euroopan klusterialustalla European Cluster Collaboration Platform (ECCP) on rekisteröity noin 1350 alueellista eri toimialoja edustavaa klusteriorganisaatiota (= yritysten, TKI- ja julkisten toimijoiden organsioitunut ryhmittymä).

Miksi ruokaklusteri?

- Klusteritoiminnalle on edellytyksiä Etelä-Savossa
- Ruoka-alan potentiaali ja merkitys tunnistettu
- Laaja yrityskenttä ja paljon osaamista

KLUSTEROITUMISESTA HYÖTYJÄ YRITYKSILLE

- Tutkimus- ja kehitysyhteistyöllä pitkät perinteet
- Etelä-Savon elintarvikealan kehittämisyhdistys Ekoneum ry.
  - [Vastuullinen, menestyvä ja muutosjoustava Etelä-Savon ruoka-ala. Kehittämisohjelma 2021 - 2027]

Ruokaklusterityöpajat syksyllä 2020

Yritykset ovat klusterityön keskiössä

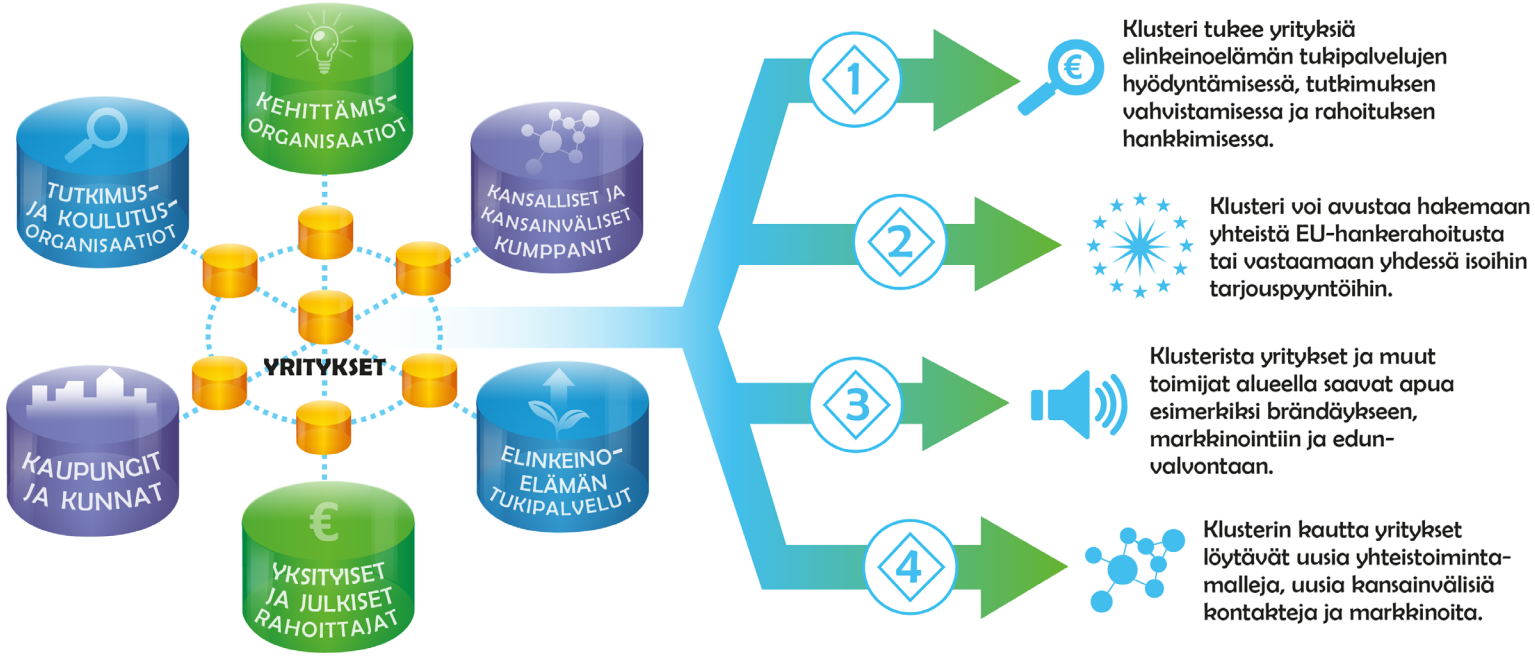

Lähde: [Klusterien kehittäminen – Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimisto (eastnorth.fi)]

Mitä hyötyä klusterista?

- Uudet liiketoimintamallit ja uusi ajattelutapa
- Ajaa isompia asioita kuin mihin yksittäinen yritys/organisaatio pystyy
  - pienet ja isot yritykset toimivat yhdessä
- Toimii innovaation ja kehityksen infrastruktuurin rakentajana
  - Innovaatioprosessien tuki
- Yhteistuumaisuus "coalition of the willing”
- Näkyvä elintarvikealan kehittäjä
- Yhdistää tutkimusta ja kehitystä, yhteiskuntaa, elinkeinoa

Esimerkkejä klusterityöstä

- Euroopan klusterialustalle (European Cluster Collaboration Platform) on rekisteröitynyt yhteensä noin 1350 klusteriorganisaatiota.
- Suomesta rekisteröity yhteensä 30 klusteriorganisaatiota, näistä Itä- ja Pohjois-Suomesta 18.
- Eurooppalaiset klusteriorganisaatiot jakautuvat 14 ekosysteemeiksi kutsuttuun toimialaryhmittymään (industrial ecosystems) *(esim. digitaalisaatio, terveys, ruoka-ala, uusiutuva energía jne.)*
- Ruoka-alan klustereita (agri-food clusters) määrällisesti toiseksi eniten, 59.

- Suomesta ja Ruotsista kummastakin **kaksi** ruoka-alan klusteria

Agri-Food Cluster Pohjois-Savo

- Alustalle rekisteröityminen: 10/2020
  - Työpajat kiinnostuneiden kanssa kevät 2021
  - Rekisteröinti hyväksytty 06/2021
- Organisoitumismuoto: Sopimuspohja
- Visio: ”Pohjois-Savo on maailman johtava kestävien maaseutuelinkeinojen alue”
- Jäseniä tällä hetkellä 22
  - Yrityksiä: 8 + 2, kehittämisyhtiöt, Leaderit, kunnat 10, tutkimus ja koulutus 2

Esimerkit palveluista:

- Jäsenten välisen yhteistyön helpottaminen (klusterin sisällä)
- Ulkoisen yhteistyön helpottamine, esim. partnerien etsiminen (matchmaking)
- Viestintä
- Tutkimus- kehitys- ja innovaatioyhteistyön tukeminen
- Tukipalveluja yritysten työvoiman täydennys- ja uudelleenkouluttamiseen
- Lisätietoja:
  - Klusterin kotisivut
  - Klusteriprofiili ECCP alustalla

AGRI-FOOD CLUSTER
NORTH SAVO - POHJOIS-SAVO

XAMK

Skåne Food Innovation Network

- Perustettu (kansallisena verkostona): 1994
- Organisoitumismuoto: Voittoa tavoittelematon yhdistys
- Visio: ”Innovatiivinen, kilpailukykyinen ja kestävä elintarviketeollisuus.”
- Jäseniä tällä hetkellä: 51
  - PK-yritykset: 28
  - Suuret yritykset: 7
  - TKI- ja muut sidosryhmät: 26
- Keskeiset jäsenet klusteriprofiilissa:
  - Gulliksson; Pågen; Orkla; Kiviks musteri; Findus; Siaglass; Atria; Culinar; Tetra Pak; Cloetta; Bergendahls; Nordic sugar; Oatly; Lunds universitet; SLU Alnarp;

- Esimerkit palveluista:
  - Jäsenten välisen yhteistyön tukeminen (klusterin sisällä)
  - Tutkimus- kehitys- ja innovaatioyhteistyön tukeminen
- Muuta: Yhteistyö Horizon2020-INNOSUP-1-2016 INCluSilver-hankkeessa

- Lisätietoa:
  - Kotisivut: Skåne Food Innovation Network - Livsmedelsakademin
  - Klusteriprofiili ECCP-alustalla

Livsmedels-akademin

XAMK

Klusterilla elinvoimaa Etelä-Savon ruoka-alalle –hanke

- 1.11.2021-31.10.2022
- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Luonnonvarakeskus, Etelä-Savon Koulutus Oy, Esedu ja ProAgria Etelä-Savo
- Kokonaisbudjetti: 131 066 €
- Rahoittaja: Etelä-Savon maakuntaliitto Maakunnan omaehtoisen kehittämisen määrärahasta sekä Mikkelin seudun kunnat
  - Lisätietoja: xamk.fi/ruokaklusteri

Mihin sitoudut yrityksenä, jos ilmoittaudut mukaan perustajajäseneksi

- Yhteiskehittämiseen, jonka avulla luodaan **Etelä-Savon klusteritoiminnan keskeiset tavoitteet, sisällöt ja toimintaperiaatteet** siten, että se **palvelee yrityksiä.**
  - tuki- ja palvelutarpeet näkyviksi
  - koko arvoketju mukaan työskentelyyn
- Käytännössä 3-5 työpajan sarja, ajalla 03 – 09/2022
  - Lisäksi mahdollisia kommentoitavia tekstejä (esim. strategia)
- **Rekisteröityminen ECCP alustalle: tavoite maaliskuu 2022**
  - Jäseniä vähintään 15, joista 9 yritystä, teemallinen tavoite, 2 aktiviteettia jäsenille, kotisivut, klusterin vetämiseen työpanosta

XAMK

Ilmoittaudu mukaan/ haluan lisätietoja:

Yhteystietojen ilmoittaminen

https://link.webropolsurveys.com/S/D39D16C30D94CAA4

Linkki löytyy myös Klusterilla elinvoimaa –hankkeen sivuilta

Ota yhteyttä:

teija.rautiainen@xamk.fi, p. 0400 872 759

Kiitoksia mielenkiinnosta!

Nyt on aika kysymyksille ja keskustelulle

XAMK

XAMK

Tunne huominen - All for the future.